

Activități de protecție a plantelor în livadă în septembrie

Автор(и): ас. Кирил Кръстев, Институт по декоративни и лечебни растения – София

Дата: 15.09.2025 *Брой:* 9/2025



Spre sfârșitul perioadei de vegetație, dezvoltarea bolilor se atenuază, dar nu încetează complet. Precipitațiile prognozate în a treia decadă vor crește riscul de dezvoltare a agenților patogeni fungici pe culturile de fructe în curs de coacere - putregaiul brun târziu, rapănul târziu pe fructele soiurilor târzii de pomi fructiferi. Densitatea dăunătorilor scade semnificativ. Mulți dintre ei au trecut în stadii inactive – pupe, ouă.

În livezile de pomi fructiferi

Dezinfectarea depozitelor de fructe se efectuează de către un specialist!

Pentru a determina stocul hibernal al omizii păroase, se numără grupurile de ouă pe trunchiurile și ramurile groase ale 40-60 de arbori, iar pentru inelarul pomilor – inelele de ouă pe 20 de ramuri de trei și patru ani.

Cu aproximativ două săptămâni înainte de recoltare, livezile de mere și pere, ale căror fructe sunt destinate depozitării, sunt tratate cu Captan 80 WG (150-180 g/dka) pentru a le proteja de rapănul târziu și alte boli care se dezvoltă în depozitele de fructe.

Agentul cauzal al rapănului mărului – ciuperca ascomicetă *Venturia inaequalis* (Cooke) Winter, cu stadiul său conidial *Fusicladium dendriticum* (Wallr. & Fuckel) este cea mai dăunătoare boală din punct de vedere economic a mărului. Se păstrează în forma sa saprofită în frunzele căzute deteriorate, iernând pe suprafața solului, unde după iernare se formează pseudotecii cu ascospori, realizând infecții primare primăvara. Aceștia nu se maturează simultan, ci pe parcursul a 7-9 săptămâni, cel mai adesea în perioada de înflorire. Maturarea și descărcarea ascosporilor au loc numai după umezire. Germinarea ascosporilor este posibilă numai în prezența unei picături de apă libere pe suprafața plantei, dar durata procesului de incubare depinde de temperatură – la 7-8 °C este de 17 zile, iar la 20 °C – doar 8 ore.



În cazul unei infecții târzii pe fructele care au început deja să se coacă, simptomele bolii apar sub formă de pete relativ mici, maro-negre, bine definite, care continuă să se dezvolte și să crească în condiții de depozitare. Aceste daune sunt foarte des cauza principală pentru dezvoltarea intensă a agenților patogeni tipici pentru

perioada de depozitare – putregaiul cenușiu, putregaiul moale, putregaiul *Alternaria*, putregaiul *trichothecium* și altele.

Ciuperca ascomicetă, *Venturia pyrina* (Bref.) Aderhold, cu stadiul său conidial *Fusicladium pyrinum* (Libert) Fuckel, agentul cauzal al rapănului la păr, are un potențial dăunător ridicat și, în condiții favorabile dezvoltării sale, poate provoca pagube economice foarte semnificative. Agentul patogen iernează nu numai pe frunzele căzute, unde se dezvoltă asce cu ascospori, ci și în cancerile de pe lăstari. Dezvoltarea bolii este favorizată în perioadele cu ploi frecvente, reținerea prelungită a picăturilor de apă pe țesuturile plantelor și temperaturi moderate.



Simptomele bolii apar inițial sub formă de pete rotunde, acoperite cu o peliculă fungică verde închis, care se dezvoltă radial. Ulterior, aceste pete necrozează, formând zone largi arse și defoliere prematură. Spre deosebire de daunele la măr, aceste pete apar pe partea inferioară a frunzelor și sunt mai vizibile.

Pentru a determina densitatea gărgăriței mugurilor de păr la sfârșitul lunii, se scutură 10 arbori la 500 de decare, răspândiți în întreaga plantație – inițial la două zile, iar după descoperirea primelor insecte, în fiecare zi.

Gărgărița mugurilor de păr (*Anthonomus pyri* Kollar) atacă în principal părul, ocazional dăunând mărului, caisului și prunului. Se găsește în toată țara. Gărgărița dezvoltă o singură generație anual. Iernează ca ou în mugurii de păr și o mică parte ca insecte adulte.

Gândacii sunt letargici. În septembrie, se hrănesc roadând mugurii foliari și floriali pentru a ajunge la maturitate sexuală, după care depun ouăle. Pot distruge peste 40 de muguri. Femelele rod un canal în mugurii micști și depun un singur ou la bază. Perioada de depunere a ouălor durează 1,5-2 luni. Fecunditatea medie este de 15-20 de ouă. Ouăle iernează și eclozează în anul următor. Unii dintre gândaci rămân să ierneze și continuă să depună ouă primăvara.



Arborii de castan sunt pulverizați la începutul lunii, înainte de depunerea ouălor, cu Coragen 20 SC (18-30 ml/dka) sau un alt insecticid de contact pentru combaterea gărgăriței castanului. Pulverizarea se repetă de încă două ori la fiecare 7-10 zile.

În plantațiile de căpșuni

Înainte de transplantare, pentru culturi fără buruieni, plantațiile de căpșuni sunt tratate cu Roundup Energy (300-500 ml/dka pentru buruienile anuale și bienale și 500-800 ml/dka pentru buruienile perene).

Plantațiile de căpșuni sunt irigate cu unul dintre insecticide – Decis 100 EC (17.5 ml/dka) sau un alt produs pe bază de deltametrin, Mospilan 20 SP (30 g/dka), Naturalis (300 ml/dka) până la umezirea solului la o adâncime de 15 cm împotriva larvelor gărgărițelor de rădăcină.



În această perioadă, gărgărița rădăcinilor căpșunului (*Otiorhynchus rugosostriatus*), [gărgărița turcească a viței de vie](#) (*Otiorhynchus turca*), gărgărița mică a viței de vie (*Otiorhynchus sulcatus*) și gărgărița rădăcinilor lucernei (*Otiorhynchus ligustici*). Larvele acestor gărgărițe se hrănesc cu rădăcinile plantelor de căpșun.

Materialul săditor de căpșuni este verificat pentru boli și dăunători care se transmit prin el – pete albe și violet-marro pe frunze, gărgărițe de rădăcină, nematodul căpșunului, acarianul căpșunului, boli virale etc.

Răsadurile de căpșuni sunt dezinfectate, dacă sunt atacate de acarieni de căpșuni sau nematozi de căpșuni, prin scufundarea lor timp de 13-15 minute în apă cu o temperatură de 45-50 °C.